

»V meni živi Kristus« Gal 2,20

BOŽJA BESEDA DANES 1

Revija Slovenskega bibličnega gibanja ISSN 131-5772 XVII (2010)

LETO DUHOVNIŠTVA IN EVHARISTIJE

»Vse, kar mi da Oče, bo prišlo k meni;
in kdor pride k meni, ga nikoli ne bom zavrnil« Jn 6,37
Tabernakelj v frančiškanski kapeli ob dvorani zadnje večerje, Jeruzalem

UVODNA BESEDA

Postni čas, ki nas je privedel do praga velike noči, nam je v evharističnem

letu poglobljajl vero v Jezusovo daritev, ki jo na naših oltarjih obnavlja za življenje sveta. V svoji posredniški vlogi

nenehno zedinja človeštvo s sveto Trojico. Tako uresničuje cilj stvarstva. Dejansko je On sam cilj stvarstva. Apostol Pavel v Pismu Kološanom (1,15-20) izjavlja, da je »vse bilo ustvarjeno po njem in zanj«. V svojem razmišljanju *Jezus Kristus – »prvorojenec vsega stvarstva«* ljubljanski nadškof in metropolit dr. Anton Stres z nami deluje to apostolovo besedo. Vse biva zaradi njega. Zgodovina odrešenja s svojim vrhuncem v učlovečenju, smrti in vstajenju Božjega Sina ni nekaj, kar se je pač zgodilo v splošni zgodovini sveta. Nasprotno, svet je bil ustvarjen zato, da se je lahko zgodila zgodovina odrešenja. Teil-

hard de Chardin pravi: Učlovečenje Božjega Sina, njegova smrt in vstajenje kot uresničenje najvišje ljubezni na ravni človeškega srca je razlog, da je Bog Oče ustvaril svet, da je ustvaril oder, na katerem se je lahko odigrala drama Božje ljubezni.

Drama Božje ljubezni se v moči Jezusove evharistične daritve nenehno predstavlja v svoji živi resničnosti pred očmi naše vere. O tem bomo lahko v tej številki prebrali v odlomku iz komentarja Matejevega evangelija italijanskega biblicista Maria Galizzi-a. On poudarja, da je Jezus, ki je popolnoma združen z Bogom Očetom, tudi popolnoma odprt za vse druge, kakršni že so, prijatelji ali sovražniki. Z vsemi svojimi dejanji teži k oblikovanju skupnosti, da bi svoje pridružil sebi. Umre za mnoge, to je za vse, ki so mnogi. Eden daje življenje za mnoge, da bi zanje dosegel odpuščanje grehov.

Ljubiti, darovati, umreti in vstati od mrtvih ... k temu je naravnano naše hrepenenje, ki je že uresničeno

v Jezusu Kristusu. Zato smo na njegovo povabilo tudi mi zmožni hoditi po njegovih stopinjah. Nemalo kateri z darovanjem svojega časa in darov požrtvovalno sodelujejo pri poslanstvu Cerkve. Posebej bi omenila, da se v sklopu Katehetsko-pastoralne šole nekateri pripravljajo za voditelje bibličnih skupin. Sodelovati v biblični skupini je posebno učinkovita pot do spoznavanja in sprejemanja bogastva, ki je skrito v Božji besedi. Združuje v sebi osebno iskanje in obogatitev s spoznanji in izkuštvi drugih. Vabimo biblične skupine, da vztrajate v vašem srečevanju. Vabimo pa tudi, da jo v župniji, kjer skupine še nimate, ustanovite. V Slovenskem bibličnem gibanju smo vam pripravljeni pri tem pomagati.

Pri ureditvi te številke sta sodelovali s. Ivanka Tadina in Jana Podjavoršek.

Želimo vam blagoslovljene praznike Gospodovega vstajenja! Naj vam pomnožijo hvaležno ljubezen za Jezusov dar za življenje sveta!

Božja beseda danes je revija, ki jo izdaja Slovensko biblično gibanje.

Revija izhaja štirikrat letno (marca, junija, septembra in decembra).

Naslov gibanja in uredništva:

Poljanska 2, 1000 Ljubljana,
tel.: (01)43-14-278, (01)43-25-105 in
(02)25-24-472, <http://sbg.rkc.si/>

Uredniški odbor:

doc. dr. s. Snežna Večko (odgovorna urednica),
terezija.vecko@guest.arnes.si

doc. dr. Marijan Peklaj (zanimaja me),
marijan.peklaj@guest.arnes.si

prof. Bogomir Trošt (dogajanja)
bogomir.trost@rkc.si

Cena: posamezna številka 1,25 EUR,
celoletna naročnina 5,00 EUR;

Transakcijski račun pri Krekovi banki:
št.: SI56 2420 0900 4563 958

Priprava in izvedba Salve d.o.o. Ljubljana

Vsebina

UVODNA BESEDA (doc. dr. s. Snežna Večko)	2
JEZUS KRISTUS IN LETO VESOLJA Jezus Kristus »Prvorojenec vsega stvarstva« (nadškof dr. Anton Stres)	3
ROMANJE V SVETO DEŽELO Jeruzalem (dr. Marija Stanonik)	6
VZEMI IN BERI Evangelij po Marku (dr. Maksimiljan Matjaž)	8
DOGAJANJE Predstava Zmagovalec (Jana Podjavoršek)	11
Srečanje bibličnih skupin koprške škofije (Bogomir Trošt)	11
Srečanje mašnih bralcev v Postojni	12
Biblična smer na katehetsko-pastoralni šoli (Janja Ogrin, Marko Klobučar, Marija Doljak) ..	13
BOŽJA BESEDA ZA VSAK DAN (Pripravlja s. Metka Tušar)	14
PESMI Slavim te, Telo in kri (Nataša Ahčin)	16

Fotografija na naslovnici, str. 5, 7 Bogomir Trošt; str. 11 Jana Podjavoršek; str. 16 Jože Šenk

DRAMA BOŽJE LJUBEZNI

Nadškof in metropolit dr. Anton Stres

JEZUS KRISTUS – »PRVOROJENEC VSEGA STVARSTVA«

(2. del)

Med take popularne ideje, ki jih srečamo v judovstvu in v helenistični filozofiji, je prav gotovo misel, da obstaja med nevidnim in nedoumljivim, popolnoma onstranskim Bogom, ki ga ni mogoče ne spoznati in ne izreči in ki nima nič skupnega s svetom, in samim tem svetom nekaj, kar je Bog najprej ustvaril, kot nekakšen prototip. Ta ustvarjeni prototip vsega, ta stvarjenjski original se nato množi kot posnetek naprej in ustvarja svet, kakor ga poznamo in ki se seveda oddaljuje od tega originala. Ta misel ni evolucijska, ampak je devolucijska, ne govori o dviganju od nižjega k višjemu, ampak o sestopanju ali celo odpadu in degradaciji glede na original. V tej helenistični perspektivi svet ni »dober«, kakor v Svetem pismu, ampak je glede na božansko popolnost njegova degradacija.

V okviru judovstva pa tudi nalletimo na misel o nekem prvorojencu ali prvorojenki. To je ideja o Božji modrosti. V knjigi Pregovorov Modrost takole opisuje svojo vlogo pri stvarjenju:

»Gospod me je imel v začetku svojih poti, pred svojimi pradavnimi deli.

Bila sem zasnovana od vekomaj, od začetka, preden je bila zemlja.

Bila sem spočeta, ko še ni bilo pravodovja, ko še ni bilo zbiralnikov, polnih vodá.

Preden so bile utrjene gore, pred hribi sem bila spočeta,

ko še ni naredil zemlje in pokrajin, ne prvine prahu sveta.

Ko je pripravljajl nebo, sem bila tam, ko je zarisoval obzorje nad pravodovjem,

ko je zgoraj krepil oblake in utrjeval zbiralnike pravodovja,

ko je postavljajl morju njegovo mejo, da vode ne prestopijo njegovega obrežja,

ko je zarisoval temelje zemlje, sem kot njegov stavbenik bila ob njem,

se veselila dan za dnem, se ves čas igrala pred njim.

Igrala sem se na njegovem zemeljskem krogu in moje veselje je bilo pri človeških otrocih« (Preg 8, 22-31).

Božja modrost je tukaj prikazana kot arhetip ali pravzor, kot vodilna ideja vsega, kar je. V Knjigi Modrosti je zapisano o njej: »Ona je odsev večne Luči, čisto ogledalo Božjega delovanja, podoba njegove dobrote. Čeprav je sama, zmore vse, ostaja v sebi, a obnavlja vse reči. In ko od roda do roda prehaja v svete duše, jih oblikuje v Božje prijatelje in preroke« (Mdr 7,26-27). Z lahkoto bi ji torej lahko rekli prvorojenka. Njena vloga je povsem primerljiva vlogi Logosa, kar prevajamo kot Besedo (»V začetku je bila Beseda ... Vse je po njej nastalo in brez nje ni nič nastalo, kar je nastalega ...) iz predgovora k Janezovemu evangeliju.

Tako nas sled od Pavlovega »prvorojenca vsega stvarstva« vodi v dve smeri. Z ene k svetopisemski starozavezni ideji modrosti. Ta je najbolj zanesljiva in razvidna. Ni pa edina. Ne moremo spregledati druge sledi, ki vodi k helenistični filozofiji, kjer je bila zelo domača ideja o nekem božanskem logosu, o neki vesoljski duši, ki vse oživlja, ki drži vesolje skupaj in ga ohranja – kot duša ohranja živo telo. Ker ima to vlogo, da drži vesolje skupaj, da se ne podere, da ne razpade, ima tudi pri samem stvarjenju prvo in nepogrešljivo vlogo. Zato je moral ta vesoljski princip biti najprej ustvarjen. Zelo domača je bila tudi misel, da je vse vesolje kakor eno samo živo telo, ki ga oživlja eno samo počelo. Rimski govornik Seneka takole povzema to kozmobiološko stoiško mišljenje: »Naše telo namakata hkrati kri in duh in le-ta kroži po kanalih, ki so mu lastni. ... Podobno je tudi s celotnim telesom vseh zemelj: skozenj tečejo vode, ki imajo vlogo krvi, in vetrovi, ki jih lahko imenujemo njegova duša«.

Nekaj let pred Pavlom (kakih 30 let starejši od Pavla) je v Aleksandriji deloval zelo znan Jud Filon (20 pred Kr. – 40 po Kr.), ki je skušal združiti svetopisemsko pojmovanje s helenistično filozofijo. Pavel ga gotovo ni poznal, toda misli, ki jih srečamo pri njem, so zelo blizu temu, kar beremo pri Pavlu in tudi na začetku Janezovega evangelija. Filon govori veliko o Logosu kot Božjem prvorojencu, najstarejšem angelu in kot o nadangelu ali poglavarju angelov. »Kajti Oče vesolja

je povzročil, da je vzniknil kot njegov najstarejši sin, katerega, na nekem drugem mestu Mojzes imenuje prvorojenca: ta, ki je torej rojen in posnema načine svojega očeta, je oblikoval take in take vrste in posnemal njegove arhetipske vzore« (On the Confusion of Tongues, 63). To samo kaže, kako so bile te ideje v tistem času domače, razširjene in popularne.

Nič ni torej čudnega, če je hotel Pavel s temi idejami iz helenističnega kulturnega okolja izraziti svoje krščansko prepričanje o enkratni in neponovljivi vlogi, ki jo ima učlovečeni Bog Jezus v zgodovini sveta in vsakega človeka. A pod enim pogojem: da Jezusa ne postavimo ob bok raznim angelom in drugim kozmičnim duhovom, ki so jih častili Kološani, temveč da jasno postavimo, da ga z njimi ni mogoče primerjati. Pavel judovske in helenistične popularne ideje svojega časa pokristjani, jih spremeni, da jih lahko porabi za krščansko teološko rabo. Zato poudarja, da je Jezus popolnoma nad svetom, nad ustvarjenimi stvarmi, saj sam niti ustvarjen ni, ampak je rojen. Ni oddaljen od sveta, ampak je njegov temelj, jamči njegov obstoj in drži svet skupaj. Če so Judje modrosti pripisovali tako pomembno vlogo pri stvarjenju sveta in če so poganski filozofi tako vlogo pripisovali neki vesoljski duši, logosu ali nousu, kot so rekli, potem to še veliko bolj velja za učlovečenega Božjega Sina Jezusa Kristusa, ki je »podobna nevidnega Boga« in sicer taka podoba, da lahko pri evangelistu Janezu Jezus reče: »Kdor je videl mene, je videl Očeta« (Jn 14,9).

Pavel potemtakem Jezusa kot prvorojenca vsega stvarstva ne postavlja ob bok angelom in drugim ustvarjenim bitjem, temveč ob bok samemu Bogu Očetu, kot tistega, ki je »enega bistva z Očetom«, kakor molimo v nicejsko-carigrabski veroizpovedi. Bog, kakor ga je razodel Jezus Kristus, ni neskončno

oddaljeni samotar, ki v stik s svetom sploh ne more stopiti, kakor si je to predstavljala helenistična filozofija, in zato ustvarja posrednika med seboj in svetom. Bog, kakor nam ga daje spoznati Jezus Kristus, je sam v sebi Ljubezen in potemtakem tudi komunikacija. Sam v sebi je isti in drugi – to pomeni trojica – zato zanj ni problem, kako stopiti v stik z drugimi. Bog kot trojica je neposredno s tem tudi Ljubezen, kajti ljubezni ni brez istega in drugega. Bog tudi ne potrebuje sveta za svojo ljubezen, ker je isti in drugi že sam v sebi kot Trojica. H. Urs von Balthasar o vsem tem lepo pravi: »Krščanstvo stoji in pade s to trditvijo, da obstaja notranjebožja rodovitnost Kajti če bi Bog ne bil ljubezen sam v sebi, bi potreboval svet, da bi to bil. Tedaj bi bilo konec z njegovim božanstvom – ali pa bi morali mi sami sebe označevati kot del Boga in si pripisovati nujnost. Če mora v Bogu samem (da se more imenovati »ljubezen«) obstajati eden in drugi ter njuno zedinjenje, potem je »prav dobro«, da obstaja drugo, potem svet ni odpad od enega Boga, kakor je to v drugih monoteizmih. ... Svet je moral stopiti v bivanje po prapodobi »drugega«, Sina« (H. Urs von Balthasar, Credo, Ljubljana 2009, 13-16).

V hvalospevu, o katerem govorimo, se nekajkrat pojavi misel, da je bilo ne samo vse ustvarjeno s pomočjo tega prvorojenca vsega stvarstva, ampak tudi, da vse biva zaradi njega, zanj. On je tudi cilj tega stvarstva.

Ta ideja je izredno pomembna. To pomeni, da zgodovina odrešenja, ki doseže svoj vrhunec v učlovečenju, smrti in vstajenju Božjega Sina, ni privesek k splošni zgodovini sveta. Že od vsega začetka je bil svet ustvarjen zato, da se je lahko zgodila zgodovina odrešenja. Zgodovina odrešenja ni samo popravek zdrsa, ki se je zgodil z vstopom greha v svet. Če je Kristus prvorojenec vsega stvarstva, če je vse ustvarjeno

ne samo po njem, ampak tudi zanj, če je on prototip bivanja, predvsem bivanja človeka, potem je to pravi namen stvarjenja, še preden je prišlo do greha. Stvarjenje ima svoj cilj – to je učlovečeni Božji Sin.

Zato Pavel govori o »polnosti«, ki prebiva v Jezusu in v nadaljevanju še jasneje pove: »Kajti v njem telesno biva vsa polnost božanstva« (Kol 2,8). Tudi ta izraz »polnost« je bil popularen v helenistični kulturi. V Jezusu se je »naselila vsa polnost«, se pravi polnost, h kateri teži svet, je v Njem. On je cilj, zaradi katerega je svet ustvarjen. Svet je zato, da njegovi prebivalci, v prvi vrsti seveda ljudje, dosežejo polnost, polnost in popolnost ljubezni, kakor jo je živel Jezus Kristus. Za to je bil ustvarjen svet.

V grški filozofiji, posebno še pri Aristotelu, se tudi cilj ali namen, zaradi katerega nekaj je, imenuje vzrok. Kajti nič ni tjavdan, vse, kar je, je zaradi nečesa. Tako je cilj odločilnega pomena za to, da nekaj nastane in obstaja. Stvari brez cilja ali namena sploh ni. Naključni tjavdan je nič. Zato razumemo, kako lahko Pavel poudarja, da je Jezus odločilnega pomena za to, da svet sploh je. Kajti polnost, natančneje polnost ljubezni, ki jo je urešničil, je tisti cilj, zaradi katerega je bil ustvarjen svet in bi ga brez tega cilja sploh ne bilo, ker ne bi bilo tistega »Čemu?«, ne bi bilo razloga, zaradi katerega svet je.

Zato Jezus ni odvisen od tega sveta, ni mu podrejen, ker ni nekdo, ki bi prišel pozneje in bi se vključil v svet, kakor bi vedel in znal. To velja za nas. Da lahko smo, mora svet biti, z rojstvom in po njem se vključujemo vanj, v naše materialno in kulturno okolje, brez katerega ne preživimo. Za Jezusa pa to ne velja, kot je lepo zapisal M. Blondel: »Spričo obzorij, ki so jih povečale znanosti o naravi in človeštvu, ne moremo, če hočemo ostati zvesti katolicizmu, ostati pri zanikrnih razlagah in omejenih

Zadnja večerja v refektoriju frančiškanske kustodije v Jeruzalemu, detajl

pogledih, ki delajo iz Kristusa zgodovinsko prigodo, ki ga osamijo v kozmosu kot dodatno epizodo in ki na videz naredijo iz njega pritepenca ali tujca v uničujoči in tuji brezmejnosti veselja« (navaja v: Cahier Evangile 82, 22).

Če nas ne bi bilo, bi svet lahko še vedno bil, če pa Jezusa ne bi bilo, tudi sveta ne bi bilo. Sveta ne bi bilo, če ne bi bilo njega, zaradi katerega je svet. Za Jezusa svet ni norma, ampak je on norma za svet.

Iz povedanega naredimo tri sklepe.

Prvič, hvalospev iz pisma Kološanom nas uči, kako naj postavimo Jezusovo navzočnost v zgodovino veselja in človeštva. Jezus Kristus ni zamudnik ali naključni prišlek, temveč je tisti, ki je počelo, princip in temelj in sklepnik, alfa in omega veselja, kakor je rad govoril Pierre Teilhard de Chardin. Stvarjenje sveta je prvo dejanje zgodovine odrešenja. Učlovečenje Božjega Sina, njegova smrt in vstajenje kot uresničenje najvišje ljubezni na ravni človeškega srca je razlog, da je Bog Oče ustvaril svet, da je ustvaril oder, na katerem se je lahko odigrala drama Božje ljubezni. Kakor ni drama zaradi odra, ampak je oder zaradi drame, tako je stvarjenje veselja in njegove zgo-

dovine zaradi zgodovine odrešenja. Le-ta je zgodovina tiste Božje ljubezni, ki jo ravno Pavel tako čudovito opisuje, ko pravi v pismu Filipljanom: »Čeprav je bil (Kristus Jezus) namreč v podobi Boga, ni imel za plen za (ugrabljeni) plen, (katerega bi se krčevito oklepal), da je enak Bogu, ampak je sam sebe izpraznil tako, da je prevzel podobo služabnika in postal podoben ljudem. Po zunanosti je bil kakor človek in je sam sebe ponižal tako, da je postal pokoren vse do smrti, in sicer smrti na križu. Zato ga je Bog povzdignil nad vse in mu podaril ime, ki je nad vsakim imenom, da se v Jezusovem imenu pripogne vsako koleno bitij v nebesih, na zemlji in pod zemljo in da vsak jezik izpove, da je Jezus Kristus Gospod, v slavo Boga Očeta« (Flp 2, 6-11). To je najvišje in nepresegljivo uresničenje ljubezni Boga, ki se sebi odpoveduje. Ta ljubezen je prototip življenja in bivanja. To je tista modrost, ki se je igrala ob Bogu, ko je ustvarjal svet, modrost, ki je za marsikatero posvetno mišljenje norost. Božja ljubezen je izvir, model ali norma in cilj bivanja nas vseh in našega vesoljskega okolja. Vse je bilo ustvarjeno iz te ljubezni, v njej, pod njenim vodstvom in zanjo.

Drugič, iz tega sledi pravilna utemeljenost in nujnost naše od-

govornosti za veselje. Vesolje ni ustvarjeno samo za nas, ni prepuščeno naši samovolji. Ustvarjeno je za Jezusa Kristusa, za uporabo, kakršna je v skladu s to Božjo ljubeznijo, ki se sebi odpoveduje. Za to veselje smo odgovorni, da ga uporabljamo tako, kakor je v skladu z namenom, za katerega je ustvarjeno, to pa je Božja ljubezen, ki je v vsej polnosti navzoča in uresničena v Jezusu Kristusu.

Končno pa, tretjič, iz tega sledi, da je vse, kar je, namenjeno k Jezusu, k Božji Ljubezni, ki jo je uresničil kot človek. Zato je evangelij namenjen vsemu, kar je na svetu. Oznanjevanje evangelija ni nasilje nad ljudmi, saj smo vsi ustvarjeni po njegovi meri, ustvarjeni za to ljubezen. In to prav vsi, brez izjeme. Odrešenje, ki nam ga Bog daje po Jezusu Kristusu, z njim in v njem, je namenjeno vsakemu človeku in mora tudi biti vsakemu ponujeno, vsakemu oznanjeno. Krščanstvo je nujno misijonarsko. Za Pavla je bilo to spoznanje odločilno. Zato je bil tako neugnan in požrtvovalen v svojem misijonarski gorečnosti. Zato je ravno po njegovi zaslugi krščanstvo postalo vesoljno verstvo, vera, namenjena vsakemu človeku. Pavlov boj proti judovski ozkosrčnosti in nacionalizmu, zaradi katere bi tako imenovani judaizanti naredili iz krščanstva judovsko sekto, ima torej izrazito teološko podlago in sicer v nauku o Jezusu kot prototipu, prvorojencu vsega stvarstva, še posebej vsakega človeka. Jezus je življenjski prototip in norma, starejši brat in odrešenik vsakega človeka. Iz tega ne more biti nihče izvzet. Jezusova avtoriteta ni omejena, ampak obsega vse, kar je, zato da bi vse, kar je, spravila med seboj in z Bogom in storila, da bi vsak človek lahko postal to, kar je po Božji zamisli, se pravi po prototipu Jezusove ljubezni do Boga Očeta, do bratov in sester in do vsega, kar obstaja v nebesih in na zemlji.

ROMANJE V SVETO DEŽELO

Iz romarskih zapiskov dr. Marije Stanonik

Jeruzalem

(nadaljevanje)

Kalvarija

Jezusova smrt; Jezusov pogreb
(Mr 15,33–47)

»In križali so ga ... (Mr 15,24). Pasijon. V katoliški kapeli sveta maša v latinščini z veliko kajenja pri oltarju: Jezusa slečejo in pribijejo na križ (deseta in enajsta postaja križevega pota). Živo meso predirajo ostri žebli! V podoživljanju Jezusove krvave daritve tu na Kalvariji človek šele zasluti, kaj je maša, ponavzočenje kalvarijske (krvave!) daritve – najsvetejše opravilo na zemlji, kot so nas učili včasih. Kako hudo (veliko) zlo je greh, da je sam Bog moral umreti zaradi njega! Kako nas Gospod ljubi, da je bil pripravljen umreti za nas, da je umrl, da bi nas odrešil. Premajhna dojemljivost za veličino tega dejanja. Hvaležnost! Tu sme človek samo molčati! Ne vem več, kdo med nami je to izrekel. Ali pa sem le mislil(a).

Po ozki ulici naravnost, levo, desno, levo, desno in že smo bili pred cerkvijo Božjega groba »svetega groba«. Cerkev, v kateri je Kalvarija in Božji grob, je bila skozi zgodovino deležna številnih prezidav.

Kalvarija je bila strma skala; na tem mestu je zdaj grška pravoslavna kapela s podobo Križanega. Pod njo je Adamova kapela. Razpoka v skali gre od vrha Kalvarije do Adamove kapele in je prispodoba,

da je Kristusova kri tekla »dol do Adama« in odrešila vse človeštvo. Na Kalvariji je glavni oltar s Kristusom na križu, pod križem pa stojita Marija in Janez. Ta podoba me je posebej nagovorila k molitvi za duhovnike, da bi jim bila Marija zavetnica – »Žena, glej tvoj sin« (Jn 19,26–27).«¹

Del žive skale s Kalvarije lahko vidimo pod steklom pri omenjenem oltarju. Po duhovni tradiciji je v njej razpoka, po kateri naj bi kri s Kalvarije tekla do Adamovih kosti. Številni romarji poljubljajo skalo na mestu, kjer so Jezusa pribili na križ in ob njem neprenehoma gorijo sveče. Tudi jaz sem prižgala štiri ob eni, ki sem jo zasadila v pesek v čast Križanega, potem pa njihove plamenčke upihnila, da bi jih nesla svojima bratoma in sestrama s Kalvarije v spomin.

V sredo med obe kapeli je stisnjen oltar s podobo Žalostne matere Božje, v srce zasajen meč (13. postaja križevega pota: Jezusa položijo Mariji v naročje): »... in tvojo lastno dušo bo presunil meč, da se razodenejo misli mnogih src« (Lk 2,35). Predočim si množice slovenskih mož in fantov, ki jih med streli suvajo v jamo. O, Bog! Kako so trpele naše matere, žene in dekleta!

Jezusa so na hitro sneli s križa in poskrbeli za njegov pokop. Romarji zelo častijo kamen Jezusovega maziljenja, preden so ga zanesli v nov grob Jožefa iz Arimateje (Mr

15, 43–45). Nekaj korakov od vhoda v cerkev je sploščena skala, ki jo pobožno poljubljajo.

Ana: »Postavili smo se v vrsto čakajočih za vstop v Božji grob. Med čakanjem sem molila rožni venec, v Grobu pa so pravoslavni opravljali (peli) molitve. Pri vstopu in v grobu čutiš skrivnost in svetost. Nisem mogla fotografirati in se ne povsem sprostiti, saj so že čakali naslednji obiskovalci.

Kalvarijska daritev v kapeli Anastasis. Darujejo jo Poljaki, v poljščini. Prešine me klic njihovega velikega rojaka papeža Janeza Pavla II: »Odprite vrata Kristusu!« V svetem letu 2000 je bilo veliko priložnosti za premislek o simboličnosti vrat. Stojim pri vratih v Božji grob. Kje, če ne tu, more utrujenemu popotniku postati jasno: vrata, sveta vrata = Kristus! Ko smo vstopili, sem položila dlani na skalo Božjega groba z mislijo, da je to sveti prostor Jezusovega obličja.

Jezusov grob, ki so ga tu častili že pred Hadrijanom, je ta l. 130 po Kr. kar se da bogoskrunsko poravnal in dal sezidati tempelj boginji Veneri. Tudi skalo, kamor je bil zasajen križ, je dal izravnati. Sveti križ je našla sv. Helena. Del križa se časti v cerkvi sv. Križa v Rimu. Za Božjim grobom zadaj je koptski oltar.

Zanesljivi sta točki Golgote ter Božjega groba in vstajenja. Kako je prišlo do bazilike? Tempelj je bil uničen leta 70. Najprej je padla Cezareja, nato Judeja, vse po vrsti, in končno Masada. Leta 130 se dvigne nov judovski upor. Prvih 300 let kristjani praktično niso zidali cerkva.

¹ Ana Hostnik, "Študijsko" romanje v Sveto deželo (Rokopis). Mihaela Jazbec, Spomin na svetoletno romanje v SVETO DEŽELO, 5. 3. – 19. 3. 2000 (Rokopis).

»Spremenitev«, mozaik na Taboru

Prva cerkev Božjega groba je bila enkrat daljša kot je današnja. Leta 315 za časa Konstantina je njegova mati Helena tukaj našla križ, ki zanj domnevajo, da je Jezusov. Ker je bila Helena odločilna za gradnjo cerkve, je njeno ime v kapeli. V bližini Božjega groba se po stopnicah spustimo v »podzemlje«, kjer je oltar sv. Helene (Helena s križem), še nekoliko nižje je jama, kjer je bil najden Sveti križ. Stene v živi skali v jami so vse označene s križci romarjev. Mozaiki iz 4. stol. so v enakem stilu kot v Tabgi. V 4. stoletju postane krščanstvo državna religija. Prvotna bazilika je iz 4. stoletja. Poznejša oblika bazilike je nastala v 7. stoletju in je bila dolga 172 metrov. Sedanja oblika je iz križarskega obdobja (12. stoletje). Vključuje Golgoto – mesto križanja (desno) in Božji grob (levo). Do kapele sv. Helene navzdol je deset metrov višinske razlike. Področje tu je bilo valovito in skalnato. Za cerkvene temelje so morali napraviti ravnilo in kamnolom zravnati. Jezusov grob je moral ostati, zato so vse naokrog sekali v živo skalo, da so tla zravnali in skalo, v katero je bil zasajen križ, bistveno znižali, le Jezusov grob so ohranili in izolirali. Božji grob je vsekani v skalo – kot

kamnita klop. Križarji so nad njim sezidali novo velikansko kupolo, ki jo zdaj obnavljajo že 40 let. Levo je grob Jožefa iz Arimateje. Ob njem lažje dobimo vtis, kakšen je bil Jezusov izviren grob. Arheološka izkopavanja so pokazala, da je bila to naravna votlina, ker so bili nenačrtno kopali. Morda je bil tam boljši kamen; nakazani so kvadri, izklesani iz skale.

To je absolutno najpomembnejše svetišče v krščanstvu. Niti muslimani se ga niso dotaknili, niso ga spremenili v mošejo, čeprav je res, da so prav zaradi ogrožanja Božjega groba izzvali križarske vojne. V tej cerkvi imajo pravico posesti in uporabe prostora razne krščanske skupnosti. Na to lahko gledamo tudi kot na simbol edinosti. Pomembno je, da so v eni cerkvi navzoče vse pomembne veje krščanstva.

Konstantinova bazilika je upravno razdeljena med številne krščanske Cerkve. Glavno ladjo in prostor blizu prezbiterija ima grška pravoslavna cerkev. Po stopnicah navzdol pridemo v armensko kapelo. Na obširni strehi imajo svoj prostor Etiopci. Vmesni prostor med glavno ladjo in kapelo Božjega groba je katoliški, v upravi frančiškanov. *Status quo* se imenuje sporazum, ki določa razmerja v tej cerkvi in se ohranja po mednarodnem pravu od turških časov naprej. Tudi Izraelci se tega držijo. To je smiselno, da člani posamezne Cerkve vedo, kje je njihova pravica, in pomembno za praznike.

Tihota. Plameneče svečke. Ikon Vstalega. Doživljam njegovo navzočnost zdaj in tukaj. Tebi v slavo in priprošnjo, Gospod! Brez posebnih misli. V drži spoštovanja in zavesti, da so taki trenutki nepovnljivi.

Ob ogledu cerkve smo (ne vem, v lasti katere Cerkve) odkrili tudi sodobno duhovno upodobitev (raz-

sežen mozaik) snemanja, maziljenja in polaganja v grob. Drugače je frančiškanski del cerkve najbolj oskrbovan. Bili smo navzoči tudi pri večernicah znotraj cerkve. Verniki jih molijo v latinščini s svečami v rokah. Domačinov je bilo le za peščico: »*Ne boj, se mala čreda! Ne bom vas zapustil sirot. Jaz sem / bom/ z vami vse dni do konca sveta*« (prim. Lk 12,32; Jn 14,18).

Tako dolgo smo se zadrževali v cerkvi Božjega groba, da smo jo morali zapustiti, ker so jo že zapirali. Šele tedaj smo odkrili, kako velika so vrata vanjo. Zato si pomagajo s koleščki na njihovi spodnji stranici. Tako vrata le zapeljejo po tleh. Kakšna domiselnost!

»Cerkev Božjega groba me je ob tem prvem obisku navdala z žalostjo, namesto z veseljem, ker je to tudi cerkev Vstajenja. Doživljala sem zelo živo, da je cerkev prezidana in razdeljena na različne veroizpovedi (Kopti, Armenci, Grki, katoličani ...). Odločili smo se, da bomo šli v Božji grob še v petek zgodaj zjutraj, da ne bo gneče. Ure smo naravnali za bolj zgodnje bujenje, saj smo šli že ob petih k Božjemu grobu. V miru sem lahko doživela prazen grob. Posebej se me je dotaknilo to, da je grob res prazen in da moram to veselo vest povedati tudi drugim, ponesti domov. Ob prvem obisku zaradi občutka svetosti v notranjosti nisem mogla fotografirati, tokrat sem morala, da bom lahko pokazala sliko, da je grob res prazen, kajti Gospod je res vstal!«²

Mihaela: »Čudovito je bilo to jutranje romanje v tišini do kraja, kjer so križali našega Gospoda, ga položili v Božji grob. Do osmih smo ostali v cerkvi v molitvi in premišljevanju. Pa vendarle, naš Gospod je vstal.«

2 Ana Hostnik, »Študijsko« romanje v Sveto deželo (Rokopis).

VZEMI IN BERI

Mario Galizzi

Evangelij po Mateju

Eksegetsko-duhovni komentar

Slomškova založba, Maribor
2010, 440 strani; ISBN 978-961-265-031-5

Komentar Matejevega evangelija italijanskega biblicista **Maria Galizzija** je dragocena obogatitev za biblično pastoralo na Slovenskem. Matejev evangelij je vse do koncila veljal za prvi evangelij Cerkve in je bil tako v liturgiji kot v teologiji najpogostejše razlagan. Velja za doktrinarni evangelij, ki dopolni in teološko izgradi narativno teološko pripoved o Jezusu in njegovih učencih v Markovem evangeliju. Za vsakega razlagalca je Matejev evangelij ne lahek izziv, tako zaradi obsega kot zaradi načina podajanja vsebine, ki je močno judovsko obarvan. Italijanski biblicist Mario Galizzi je svojo nalogo izvrstno opravil, saj predstavlja tako kritično eksegetsko analizo besedil kot poglobljeno duhovno biblično razlago. Njegov pristop je svež in ustvarjalen, kljub temu pa ohranja tradicionalni katoliški pogled na »evangelista Cerkve«.

Avtor vabi najprej k rednemu branju evangelija: »Preučevati Mateja pomeni preučevati to ljudstvo; pomeni poznati »Cerkev«, »čutiti se Cerkev«, »učiti se biti Cerkev«. Pri Mateju individualizem ni mogoč. Krst nas napravi deležne Božjega ljudstva. Biti kristjan ni preprosto individualno, ampak je vedno cer-

kvenostno dejstvo. Ne moremo živeti kot kristjani, če ne živimo Cerkve. Na tej osnovi se bo neprestano odvijalo soočenje bralca, bolje bralcev, z Jezusom, ki po Mateju govori svoji skupnosti, svojemu lastnemu ljudstvu, ali kakor ga on imenuje: moji Cerkev (16,18). Kaj pa je Cerkev? Kdo je ustanovil njegovo Cerkev? Kako se mora predstaviti svetu? Ko bomo brali evangelij, bomo stalno čutili ob sebi Jezusa in dobroto Očeta, ki ga razodeva po svojem Duhu. Naučili se ga bomo spoznati in ga poslušati kot edinega in pravega Učitelja, kot tistega, ki nas združuje v eno samo družino, ne da bi gledal na barvo naše kože in brez ozira na raso, ki ji pripadamo. Zanj smo vsi bratje in on sam je prvorojeni brat med nami. Branje evangelija bo neprestano odkrivanje in neprestano bomo odkrivali tudi sami sebe: vedno globlje bomo razumeli, kdo smo za Jezusa in za Očeta, in čutili bomo, da nas Duh vse združuje v bratsko občestvo. Pogum torej, in evangelij naj bo v resnici tista Božja Beseda, ki vodi naše življenje« (str. 10).

Izhodišče Galizzijeve predstavitve evangelista Mateja je izjava v 13,52: »Zato je vsak pismouk, ki je postal učenec nebeškega kraljestva, podoben hišnemu gospodarju, ki prinaša iz svojega zaklada novo in staro.« Avtorja prvega evangelija opiše kot judovskega kristjana – pismouka, dobro poučenega v Mojzesovi postavi in prerokih, ki je znal bolje od kogarkoli drugega primerjati »novo in staro«. Galizzi želi, da tudi bralec njegovega komentarja stopi na pot Jezusovega učenca, ki ga bo vodila od branja do

poslušanja Jezusovih beseda, od poznavanja njegovega nauka do življenja po njem, od pismouka – izvedenca v postavi – do učenca Kraljestva – izvedenca v življenju po blagarih. Učenec je poklican živeti drugačnost Kraljestva, ki ga oznanja Jezus (prim. 20,24-28), kar pa ni brez napora. Od vsakega učenca – in bralca evangelija – se pričakuje, da sprejme ta izziv. »Če vaša pravičnost ne bo večja kakor pravičnost pismoukov in farizejev, nikakor ne pridete v nebeško kraljestvo« (5,20), opozarja Jezus. Če učenec ni pripravljen preseči samega sebe, ne more razumeti sporočila blagrov. Učenec bo stalno soočan s pritiski okolice, da prevzame njihov način življenja in mišljenja. »Vi ste sol zemlje ... ste luč sveta« (5,13.14), kliče Jezus svojim učencem. Če učenci in bralci evangelija ne bi bili več sol, ki prežema in obvaruje pred gnilobo, sol, ki začini, vzame omlednost in daje okus, če ne bi bili več luč, ki odganja temo, luč, ki najde izgubljeno, ki daje

pogled in lepoto, bi izgubili najlepšo vsebino in najvišje poslanstvo svojega življenja: pričevati za dobroto »Očeta, ki je v nebesih« (5,16).

Galizzi ubere nekoliko svojsko pot pri razdelitvi evangelija. Glede na kriterije delitve besedila je namreč možno zagovarjati več vzporednih struktur v Mateju. Najbolj splošno sprejeta je delitev glede na tematske sklope in literarne kriterije na sedem enot. Matej naj bi se pri oblikovanju gradiva navezoval na Peteroknjžje in s tem tudi na literaren način pričeval za to, da je Jezusovo oznanilo dopolnitev postave. V jedru evangelija je pet enot, ki so sestavljene iz pripovedi in tematskih zbirk Jezusovih besed (*lógoi*) z nekim daljšim govorom. Izreki se osredinjajo na temo nebeškega kraljestva in se končuje s skoraj istimi besedami: »*Ko je Jezus končal te govore ...*« (7,28; 11,1; 13,53; 19,1; 26,1). Matej je dogodke in govore uredil in enakomerno razporedil, ne da bi pazil, kdaj in ob kakšni priložnosti je Jezus izrekel te ali one besede. Govora na gori Jezus gotovo ni povedal vsega hkrati. Tudi poročila o desetih čudežih zbrana v poglavjih 8-9 dajejo vtis umetne zbirke. Vzporedno z rastjo dogajanja in napetosti z okoljem pri Mt napreduje tudi razvoj nauka o nebeškem kraljestvu. Gre za dobro premišljeno arhitekturo veselga oznanila o Kraljestvu, od prvega oznanila (4,23) do veličastne podobe o dopolnitvi in sodbi (25,31-46). Seveda tudi pripoved o Jezusovem rojstvu in otroštvu, posebno z veličastnim uvodom v obliki rodovnika (1,1-17), in pripoved o trpljenju in vstajenju spadata v celoto sporočila: na začetku je poročilo o rojstvu »kralja« (Mesije), na koncu pa se prihod kraljestva izvrši po Jezusovem trpljenju, smrti in vstajenju.

Prva pozornost komentatorja Matejevega evangelija je ves čas usmerjena v Jezusa, kot osrednjega akterja vsakega evangeljskega odlomka. Matej želi predstaviti »celotnega

Kristusa« - kot obljubljenega Mesijo in Božjega Sina, v katerem se je uresničilo najgloblje hrepenenje Izvoljenega ljudstva, da bi namreč bili Božje ljudstvo. To pa je hkrati hrepenenje vsega človeštva in vsakega posameznika - da bi bili čim resničnejši, čim pristnejši - čim bolj Božji. Vse teme evangelija izhajajo iz Kristusa. Ekleziologija, ki je v Mateju tako zelo temeljna, se rojeva iz kristologije in samo iz nje dobiva svoj pomen. Galizzi tako na podlagi dveh podobnih izrekov (4,17: »*Od tedaj je Jezus začel...*«; prim. 16,21) razdeli evangelij na dva odseka, ki zaokrožata postopno razodevanje Jezusove osebe in njegovega poslanstva. Prvi del (4,17-16,20) predstavlja Jezusa, ki oznanja nebeško kraljestvo. To oznanilo izziva: prebujanje nasprotovanje Izraela, ki je zakrknil z ene in rojeva novo izvoljeno ljudstvo, ki veruje z druge strani. Drugi del (16,21-28,20) pa je osredotočen za trpečega Mesija. Nebeško kraljestvo ne vzpostavlja več oznanilo preko spreobrnjenja, ampak Mesijevo trpljenje, smrt in vstajenje.

Galizzi predstavi Matejev evangelij kot evangelij Kraljestva. Že na začetku evangelija Matej povzeto napove Jezusovo poslanstvo: »*Učil je po njihovih shodnicah in oznanjal evangelij kraljestva*« (4,23). Jezusovo oznanilo je evangelij Kraljestva. Njegov nastop je najprej vesela novica, da se je izpolnilo prahrepenenje človeka po spravi (Mal 3,24). Zgodovina človeštva je zgodovina hrepenenja po pristnosti, po odnosu, po bližini, po sobivanju - po Bogu. Človek nima življenja iz sebe in ne svojega cilja v sebi. Evangelist Matej opisuje Jezusov nastop z očmi ljudstva, ki se je stoletja borilo za bližino z Edinim in Vsemogočnim. Razpenjalo mu je šotor, gradilo skrinjo, postavljalo tempelj, da je nekako priklenilo Življenje na doseg svojih rok. Temeljno sporočilo njegovega evangelija zato predstavlja vrhunec in dopolnitev tega hrepenenja in je povzeto v oznanilu: v Jezusu je Bog

v vsem in dokončno z nami (1,23), s konkretnim človekom, ki je poklican, da na konkreten način gradi njegovo kraljestvo na zemlji. Bog sam v Sinu vstopa k človeku in se mu ponudi kot moč, ki bo na nov način gradila odnose, ki so bili prevarani že v edenskem vrtu. Odpre mu pogled k Očetu ter mu s tem vrne dostojanstvo in sprejetost, da lahko vzklika: »*Glejte, to so moja mati in moji bratje*« (12,49), in da se lahko odzove vabilu: »*Hodi za menoj!*« Njegovo oznanilo ni beseda o prihodnosti, o nebeškem, temveč o sedanjosti, o konkretnem, o zemeljskem, kjer mora zavladati nebeško. Kraljestvo za Mateja pomeni družbeno vpetost evangeljskega oznanila, pomeni konkretno realnost, v kateri človek uresničuje vse svoje duhovne, materialne in družbene potrebe. To je oznanilo upanja, da je mogoča alternativa obstoječi družbi. Alternativa, ki se ravna po logiki gorčičnega semena, ščepca kvasa - po logiki križa, to je po logiki ljubezni! To novo logiko ljubezni začne Jezus predstavljati že v svojem znamenitem govoru na gori (5,1-7,29). Matej ga predstavi kot povzetek in krono celotnega evangelija, kjer se razkriva, kdo je Oče, kdo je Sin, kdo je človek ter kaj je njegova moč in njegova prihodnost. V Jezusu se dopolni vsa postava, v njem dobi Božja beseda človeku svoja usta, svoj obraz in srce. Njegove besede niso gole zapovedi postave, ampak evangelij, niso visoke zahteve, ampak veselo oznanilo, da je On človekov brat, da je Bog Oče in da so si učenci Kraljestva med seboj bratje in sestre. Sprejetje tega oznanil, ki je dar Duha, odpira bralca za Besedo, ki spreminja življenje, za Besedo, ki očiščuje in osvobaja od greha, strahu in boleznih, daje vero, upanje in moč za življenje blagrov - za oznanjanje Kraljestva. Prepričan sem, da se bo lahko bralec Matejevega evangelija s pomočjo Galizzijevega komentarja lažje dokopal do tega spoznanja.

Maksimilijan Matjaž

Mario Galizi,

Evharistija: praznovanje upanja (Mt 26,26-29)

Medtem ko so jedli, je Jezus vzel kruh, ga blagoslovil, razlomil, dal učencem in rekel: »Vzemite, jejte, to je moje telo.« Nato je vzel kelih, se zahvalil, jim ga dal in rekel: »Pijte iz njega vsi. To je namreč moja kri zaveze, ki se preliva za mnoge v odpuščanje grehov. A povem vam: Odslej ne bom več pil od tega sadu vinske trte do tistega dne, ko bom z vami pil novega v kraljestvu svojega Očeta.«

To je precej zgoščena pripoved, pa vendar temeljna za razumevanje, kakšen pomen daje Jezus svojemu trpljenju. Če izločimo izraz v vzporednem Markovem odlomku: "in vsi so pili iz njega" in ga spremenimo v Jezusov dobessedni govor "Pijte iz njega vsi," se učenci kažejo samo kot tisti, ki morajo ubogati, poslušati, sprejemati. In tako mora vsak učenec-bralec poskušati razumeti Jezusa: je eden pred vsemi, in vsi ti so nezanesljivi – eden ga bo izdal, eden ga bo zatajil, drugi bodo zbežali; Jezus to ve, vendar enajsterim zagotovi prihodnost, ko z njimi lomi kruh.

Pripoved ima dve središnji točki: Jezus nad kruhom in vinom naredi geste in ob tem izreče nekatere pomenljive besede; Jezus govori o neki drugi gostiji, ki jo bo s svojimi dopolnil v Očetovi hiši. On torej še naprej živi v upanju. Opazujmo ga.

Medtem ko je večerjal z njimi, je vzel kruh, ga blagoslovil, razlomil. Torej je popolnoma združen z Bogom, z njim, ki ga je poslal in ki ga imenuje: *moj Oče*. Kdor pa je popolnoma združen z Bogom, je tudi

popolnoma odprt za vse druge, kakršni že so, prijatelji ali sovražniki. Vsa njegova dejanja, ki privrejo iz občestva z Darovalcem, Očetom, so geste podelitve in težijo k oblikovanju skupnosti, k temu, da bi svoje pridružil sebi, da bi oblikoval svoje ljudstvo. Besede pojasnjujejo dejanja. Ko jim da kruh, jim pravi: "Vzemite, jejte, to je moje telo." Beseda "telo" v svetopisemski miselnosti ne označuje nekega dela osebe, ampak označuje osebo v njeni celoti, v njeni sposobnosti, da se daje, da stopa v odnose, da občuje z drugimi. Beseda telo je sopomenka za zaimsek "jaz". Jezusove besede hočejo povedati: To sem jaz, ki se hočem dati vam, vstopiti v občestvo z vami, iz vas narediti svojo skupnost.

Naročil je, naj hišnemu gospodarju rečejo: "Pri tebi bom obhajal veliko noč s svojimi učenci." Ko pa jo obhaja, noče ponavljati nekega preprostega obreda, pa naj bo še tako starodaven; živeti hoče izkustvo občestva. To se pokaže tudi, ko jim da kelih. Pravi: "To je namreč moja kri zaveze, ki se preliva za mnoge (dodaja samo Matej) v odpuščanje grehov." Razlita kri pove, da se Jezus zaveda, da mora umreti, pove pa tudi, da umira za mnoge, to je za vse, ki so mnogi. Imamo torej enega, ki daje življenje za mnoge, enega pred mnogimi. Če hočemo najti vzporednico tej resničnosti, se moramo še enkrat vrniti k Božjemu Služabniku, o katerem govori prerok Izaija. Tudi pri Izaiju imamo "enega pred mnogimi", "enega, ki daje življenje za mnoge", daje pa ga zato, da bi dosegel *odpuščanje grehov*.

Pri Izaiju beremo "Nosil pa je grehe številnih" in grško besedilo dodaja: "... zaradi njihovih grehov je bil izročen" (53,12); rečeno pa je tudi: "Po njegovih ranah smo bili ozdravljeni" (53,5); "moj pravični služabnik bo opravičil šte-

vilne" (53,11), to je, odstranil bo greh mnogih in jih postavil v pravi odnos z Bogom. Kar pravi Matej, ko govori o zavezi, nas napoti na drugi spev o Gospodovem Služabniku: "Oblikoval sem te in postavil kot zavezo za ljudstvo"; tako beremo v hebrejskem besedilu; v grškem, ki je bolj univerzalistično, pa beremo: "Dal sem te kot zavezo za ljudstva" (Iz 49,8).

Jezus spričo zavrinitve s strani svojega ljudstva, v neposredni bližini trpljenja, vidi svojo žrtev, daritev svojega življenja kot znamenje zaveze med Bogom in vsemi narodi. Takšno razlago zahteva univerzalistični pomen, ki ga je Matejeva pripoved sedaj že dobila. Navedimo najbližja besedila: 26,13; 24,14; 21,41.43; itd. Naša razlaga znotraj ponovnega branja prerokov daje prav vsem podatkom pripovedi, ne da bi se zatekla k judovski velikonočni večerji, ki je spomin neke druge velike noči. Zaradi tega je zaveza, o kateri je tukaj govora, *nova zaveza*, kakor pojasnjujeta Lk 22,20 in Pavel (1 Kor 11,25); tista "nova zveza", o kateri je govoril Jer 31,31 in 32,40, kjer jo je imenoval *večna*, to je, dokončna. Jezus se zaveda, da je ta nova zaveza sad "njegove velike noči", ki jo obhaja s svojimi učenci. Med to večerjo jim podari to, kar je in kar bo njegova navzočnost med njimi. Živi jo v upanju, saj mora prehoditi še dolgo pot. Šele na koncu te poti bo lahko pil novega v kraljestvu svojega Očeta. Jezus tako v evharistiji postavlja znamenje svoje stalne navzočnosti med svojimi, med ljudstvom, ki bo, kakor je bilo staro ljudstvo, ljudstvo na poti, v *nenehnem eksodusu* vse do konca, ko bomo prišli od vzhoda in zahoda in bomo skupaj pri mizi z Abrahamom, Izakom in Jakobom v isti hiši (glej 8,11).

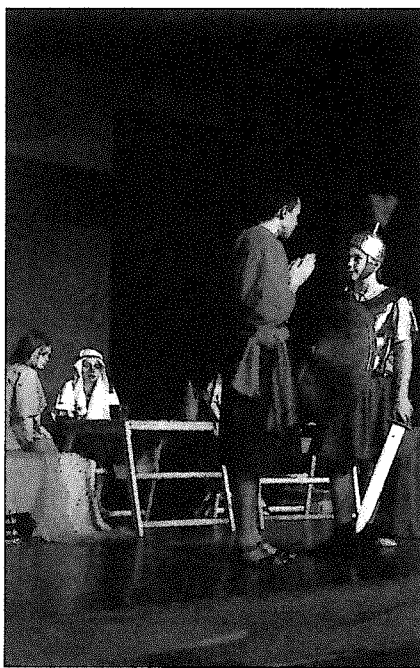
Iz knjige Mario Galizzi, *Evangelij po Mateju. Eksegetsko-duhovni komentar, Slomškova založba: Maribor, 2010*

DOGAJANJE

Predstava Zmagovalec

Ob svetopisemski nedelji smo si v dvorani Antonovega doma v župniji Ljubljana Vič, ogledali predstavo z naslovom **ZMAGOVALEC**. Zaigrali so jo otroci in mladi, dan pred praznikom spreobrnjenja apostola Pavla, iz župnije Stara Loka po istoimenski slikanici dramskega igralca Gregorja Čušina. Osrednja osebnost sta Pavel in njegov sodelavec Timotej.

Bogata vsebina, dobra režija in scenarij nas je močno nagovorilo. Še posebej je igra namenjena mladim, da bi apostola Pavla bolj spoznali in se ob njem navduševali za dobro in plemenito. Igra nas uči, da zmagovalec ni, kdor je najhitrejši in pride prvi na cilj ali kdor nikoli ne pade. Zmagovalec je, kdor si nadene božjo opremo in postane božji bojevnik. Tudi če potem pade, ga Bog vedno znova dvigne, pomiri apostol Pavel

dečka Timoteja, ki ga fantovska družba izloči iz svoje srede, ker je drugačen, ker teče po drugačnih merilih kot oni. Pa mi? Kako tečemo? Po svojih ali božjih pravilih? To in še marsikatero drugo vprašanje se je prebujalo ob ogledu predstave.

s. Ivanka Tadina

Srečanje bibličnih skupin koprške škofije na nedeljo Svetega pisma

V kapeli dijaškega doma Škofijske gimnazije v Vipavi se je na nedeljo Svetega pisma, 31. januarja 2010, ob 15. uri zbralo kakšnih 50 udeležencev, iz vsaj 16 župnijskih bibličnih skupin od Bovca do Kopra. Lani smo se prvič srečali na tak način. Spodbudilo nas je Pavlovo leto. Takrat je bil z nami biblicist, škof dr. Jurij Bizjak, ki pa letos ni mogel biti z nami.

Letošnje srečanje se je začelo z odlomkom Svetega pisma in z molitvijo. Po uvodnem pozdravu in predstavitvi poteka srečanja smo prebrali tudi pozdrav s. dr. Snežne Večko, predsednice Slovenskega bibličnega gibanja, ki nam je takole pisala: »Spoštovani člani bibličnih skupin in vsi ljubitelji Božje besede, zbrani na srečanju v Vipavi! Jezus je rekel, da je navzoč tam, kjer sta dva ali so trije zbrani v njegovem imenu. Vi ste zbrani v njegovem imenu, poklical vas je in ste se odzvali, in to v lepem številu. To sobivanje z Božjo besedo v njenem poslušanju, poglobljanju in medsebojnem podeljevanju je odsev in deleženje pri življenju Svede Trojice. Je izraz spoštovanja in hvaležnosti do Jezusa Kristusa, ki je navzoč med nami v svoji besedi in v podobi kruha in vina. Naj vas napolni s svojim večnim sijajem in ljubeznijo in vas napravi za goreče poslušalce/ke njegove besede

Spomnili smo:

- Katoliška biblična federacija, katere član je tudi naše gibanje, je leta 2009 praznovala 40-letnico: papež Pavel VI. jo je ustanovil 16. aprila 1969.
- Lani je tudi minilo 50 let od sklica koncila,
- letos pa bo minilo 45 let od zaključka in s tem za Biblično gibanje pomembnega dogodka:
- 18. novembra 1965 je Drugi vatikanski vesoljni cerkveni zbor potrdil Dogmatično konstitucijo o Božjem razodetju, Dei Verbum, ki je eden od nosilnih stebrov celotne koncilске zgradbe in pomeni spodbudo za razcvet bibličnih skupin.

v vsakdanjem življenju. Pristrčen pozdrav vsem!«

Na kratko smo povzeli razne dogodke in spodbude Pavlovega leta, predstavili delo Bibličnega gibanja, dopisni tečaj, revijo in knjižico Družinski rožni venec.

Prav na ta dan pa je potekal tudi molitveni dan za mir na Bližnjem Vzhodu, tudi v Sveti deželi. K molitvi so povabili jeruzalemski patriarh, kustos Svete dežele in tudi papež pri opoldanski molitvi Angel Gospodov.

V glavnem delu nas je tolminski kaplan Primož Erjavec z jedrnatim predavanjem pripravil na delo po skupinah: predstavil je temeljne odlomke iz Stare in Nove zaveze, ki neposredno ali posredno spregovori o evharistiji. Za delo po skupinah, ki je potekalo v različnih prostorih doma, smo si vzeli dobre pol ure, vsak skupina po en odlomek. Potem smo se spet zbrali v kapeli in prisluhnili poročilu vseh 5 skupin.

Prevajalec prof. msgr. Janez Zupet je kratko predstavil glavne značilnosti in novosti nove jeruzalemske izdaje Svetega pisma Nove zaveze in Psalmov ter odgovarjal na vprašanja, ki so jih postavljali navzoči.

Srečanje smo zaključili ob bogato obloženi mizi s svetopisemskimi jedili, od opresnikov do različnih kolačev, rib ipd. Pripravili sta jih katehistinji Marta Hlača in Dragica Lipanje. Tudi pijača je bila v duhu Svete dežele in Svetega pisma: voda, okisana voda (Rut), vino, vino z medom, sokovi. In večina udeležencev se je ob taki postrežbi še kar nekaj časa zadržala v prijateljskem pogovoru. Vsi smo bili odločeni, da se prihodnje leto spet srečamo na podoben način.

Bogomir Trošt

Srečanje mašnih bralcev v Postojni

Na svetopisemsko nedeljo, 31. 1. 2010, je bilo v župnijski dvorani v Postojni ob 15. uri srečanje za bralce Božje besede. Na srečanje je bil povabljen gospod Karel Bolčina, župnik in dekan iz Štandreža, ki je spregovoril o dveh mizah, o mizi Božje Besede – ambonu in Evharistični mizi – oltarju. Ob 16.30 je sledila monodrama igralca Gregorja Čušina z naslovom *Jona – besni prerok*. Na srečanju so želeli poudariti, da se je treba nenehno izobraževati, kako brati in paziti na to, kaj sporočamo, ko beremo Božjo besedo.

Spominjamo vas, da imamo še na razpolago ilustrirano knjižico

BOG GOVORI SVOJIM OTROKOM,

to so otroški govori prilagojeni odlomki Svetega pisma.

Primerna je za darilo prvoobhajancem.

Dobite jo lahko v pisarni **Slovenskega bibličnega gibanja**, Poljanska 2, 1000 Ljubljana.

Predhodno se najavite dr. R. Konciliju:

(01)43-25-105; (01)43-14-278

Prostovoljni prispevki

Biblična smer na Katehetsko-pastoralni šoli (KPŠ)

V šolskem letu 2008/2009 je prva generacija začela študij na KPŠ - **biblično smer**. Pred vami so odmevi treh slušateljev. Bi se radi vpisali tudi vi? Nikar ne odlagajte in se prijavite pri koordinateljicah Katehetsko-pastoralne šole.

Že od mladosti me je zelo zanimalo Sveto pismo, večkrat sem ga prebirala, brala opombe, a to se mi je zdelo premalo. Še zdaleč nisem vsega razumela, ne, celo begalo me je. Kasneje sem se vpisala na KPŠ-katehetsko smer (edino možno) in tudi končala študij, a ostala je želja po večjem poznavanju in razumevanju Svetega pisma.

V letu 2008 sem dobila v roke brošuro o študiju na KPŠ. Zelo sem se razveselila, ker je bila objavljena tudi nova, biblična smer in v jeseni sem se šla vpisat.

Predavanja so (bila) zelo zanimiva, odprl se mi je nov pogled na Sveto pismo. Spoznala sem, da ga prej pravzaprav nisem »znala« brati.

Program je dobro zastavljen, tako, da se preko osnov biblične geografije do spoznavanja judovske tradicije lažje spoprimeš s svetopisemskimi odlomki. Poznavanje avtentičnega okolja in navad ljudi tistega časa pripomore k razumevanju svetopisemskih dogodkov.

Veliko bolj zahtevna pa je eksegeza Nove zaveze. Na poglobljenih predavanjih profesorja dr. Maksimiljana Matjaža sem dobesečno »začutila« Jezusovo oznanilo, kjer res vsaka beseda nekaj sporoča in ima svoj namen in cilj. Želim si le, da bi predavanja obsegala več ur, saj se v

tako kratkem času ni mogoče posvetiti vsebini tako, kot bi si želela.

To poglobljanje v Sveto pismo me dopolnjuje in veseli, je pa zelo zahtevno in hkrati obvezujoče in če si »znotraj«, moraš slediti Jezusu na njegovi poti.

Znanje, ki sem ga (in ga še bom) pridobila, poskušam najprej prenesti v svoje življenje in ga želim tudi uresničevati (kolikor mi bo sploh uspelo). Pridobljeni zaklad pa moram tudi deliti, zato ga bom po svoji moči velikodušno razdajala v biblični skupini in pri veroučnih urah. Morda pa bo le kakšno zrno padlo na rodovitna tla.

Vsakomur, ki ga vsaj malo zanima Sveto pismo, priporočam obisk te šole.

Janja Ogrin

Za študij na KPŠ - Biblična smer sem se odločil, ker nisem bil zadovoljen s katehetsko smerjo, predvsem pa, ker sem želel (in želim) bolje poznati Sveto pismo oz. se tudi preko takega študija bolj odpreti za delovanje Svetega Duha. Študij se mi zdi zanimiv. Ker sem

ga resno vzel, mi tudi vzame precej časa. Me pa zelo moti (in mi na koncu že jemlje motivacijo), ker študij nima nobene formalne veljave (tudi v Cerkvi nima neke vrednosti), tako da je tudi odnos ljudi do njega velikokrat zelo omalovažujoč. Tudi jaz gledam nanj predvsem z vidika osebne rasti v veri, da potem lahko tam, kjer že sem, bolj pričujem oz. mnogokrat sploh živim.

Mirko Klobučar

Navadno se začne človek spraševati po smislu bivanja, ko se znajde v težkih življenjskih trenutkih. Takrat je tudi bolj odprt za Boga in postane Njegov vneti iskalec. V njem se pojavi močna želja, da bi o Njem izvedel čim več. To željo si lahko uresniči tudi na KPŠ.

Ko se mi je pred leti izteklo obdobje službenih obveznosti, sem razmišljala, kako bi zapolnila vrzel, ki bo v tem času nastala. Kot zdravstvena delavka sem se namreč zavedala, da se v tem prelomnem obdobju lahko pojavi življenjska kriza. Malo zato, da zapolnim prosti čas, še

bolj pa iz želje, da nadgradim svojo vero, sem se vpisala na KPŠ.

Bogu sem hvaležna, da mi je dana možnost, da lahko obiskujem predavanja, saj sem pridobila kar nekaj vpogleda v osnovna teološka znanja. S tem, ko se je na KPŠ odprl oddelek biblične smeri, se mi je uresničila tudi velika želja, da bolje spoznam Sveto pismo.

Kot sem že omenila, sem se študija lotila z namenom, da se osebno obogatim in da uporabljam in krepim svoje možgane. Tisti težji del na tej poti, brez katerega pa ne bi bilo pravega rezultata, je čas, ko se pripravljam na izpite in zadnje čase na zaključno nalogo.

Sem pa na enem od zadnjih predavanj dobila potrditev, da je to moja prava pot. Profesor nam je namreč povedal, da je zelo važno, še posebno za starejše ljudi, s čim si polnijo svoje glave.

Bogatejša za mnoga znanja in spoznanja sem hvaležna vsem, ki delajo in se trudijo za nas na KPŠ.

Marija Doljak

Iz pisma predsednice Slovenskega bibličnega gibanja dušnim pastirjem ob Nedelji Svetega pisma 31. januarja 2010

Tisti, ki že imate v župniji biblično skupino, izkušate, kako se Božja beseda v njej odkriva po branju, molku, iskanju, razlagi, podeljevanju, molitvi, dejavnosti ..., kako hrani skupnost, ki se zbira ob njej. Tisti, ki se še odločate, da bi jo ustanovili, se **povežite z nekom, kjer skupino že imajo. Vabimo voditelje in člane bibličnih skupin, da priredite na dekanijski ali meddekanijski ravni srečanje bibličnih skupin.**

Hvala vsem,
ki ste poslali prispevek
za Božjo besedo danes.

V tem letu za srečanja bibličnih skupin kot bogat vir razmišljanj o evharistiji priporočamo:

1. Raniero Cantalamessa, »**To je moje telo**«. Evharistija v luči *Molim te ponižno*, Slovenska kapucinska provinca, Ljubljana 2009.

Vsebinsko bogata pripomočka za razlago Markovega in Matejevega evangelija sta:

2. Silvano Fausti, **Zapomni si in pripoveduj evangelij**. Markova pripovedna kateheza, Celje: Mohorjeva družba, 2005.
3. Silvano Fausti, **Skupnost bere Matejev evangelij**, Celje: Celjska Mohorjeva družba, 2008.

Če potrebujete nasvete glede metod izvajanja srečanj biblične skupine, vam je lahko v pomoč kaj iz te literature:

4. *Pastoralni pogovori* 36(2007) 4, *Sveto pismo in družina*; zlasti članek *Delo s Svetim pismom v skupinah* (str. 122-134), ki je del članka z istim naslovom mag. Klause Einspielerja iz knjige K. Einspieler, J. Marketz, J. Merkač (izd.), *Sveto pismo - knjiga življenja*, Celovec - Ljubljana - Dunaj: Mohorjeva 1996 (knjiga je žal pošla).
5. *Cerkev v sedanjem svetu* 31(1997) 1-2 (posvečena vzgoji za Sveto pismo in delu z njim).
6. *Cerkev v sedanjem svetu* 41(2007) 2 (posvečena vzgoji za Sveto pismo in delu z njim).

APRIL 2010

1.	Č	Veliki četrtek	2 Mz 12,1-8.11-14 Ps 116,12-13.15-18 1 Kor 11,23-26 Jn 13,1-15	Nato je vlij vode in umivalnik in začel učencem umivati noge in jih brisati s platnom, s katerim je bil opasan (Jn 13,4).
2.	P	Veliki petek	Iz 52,13-53,12 Ps 31,2.6.12-13.15-17.25 Heb 4,14-16;5,7-9 Jn 18,1-19,42	Jezus je odgovoril: »Rekel sem vam, da sem jaz. Če torej mene iščete, pustite te, naj odidejo,« da bi se izpolnila beseda, ki jo je bil povedal: »Nikogar izmed teh, ki si mi jih dal, nisem izgubil« (Jn 18,8-9).
3.	S	Velika sobota	1 Mz 22,1-18 Ps 118,1-2.16-17.22-23 Rim 6,3-11 Lk 24,1-12	»Ni ga tukaj, temveč je bil obujen. Spomnite se, kako vam je govoril, ko je bil še v Galileji« (Lk 24,6).
4.	N	VELIKA NOČ	Apd 10,34a.37-43 Ps 118,1-2.16-17.22-23 Kol 3,1-4 Jn 20,1-9	Peter in oni drugi učencem sta šla ven in se odpravila h grobu (Jn 20,3).
5.	P	Velikonočni ponedeljek	Apd 2,14.22-32 Ps 16,1-2.5.7-11 Mt 28,8-15	In glej, naproti jima je prišel Jezus in rekel: »Pozdravljeni!« Oni dve sta pristopili, mu objeli noge in se mu poklonili (Mt 28,9).
6.	T	Irenej	Apd 2,36-41 Ps 33,4-5.18-20.22 Jn 20,11-18	Rekla sta ji: »Žena, zakaj jokaš?« Dejala jima je: »Mojega Gospoda so odnesli in ne vem, kam so ga položili.« Ko je to rekla, se je obrnila in zagledala Jezusa. Stal je tam, pa ni vedela, da je Jezus (Jn 20,13-14).
7.	S	Janez	Apd 3,1-10 Ps 105,1-4.6-9 Lk 24,13-35	Pogovarjala sta se o vsem tem, kar se je zgodilo. In medtem ko sta se pogovarjala in razpravljala, se jima je približal sam Jezus in hodil z njima (Lk 24, 14-15).
8.	Č	Valter	Apd 3,11-26 Ps 8,2.5-9 Lk 24,35-48	Rekel jim je: »Tako je pisano: Mesija bo trpel in tretji dan vstal od mrtvih, in v njegovem imenu se bo oznanilo vsem narodom spreobrnjenje v odpuščanje grehov, s čimer bodo začeli v Jeruzalemu. Vi ste pričé teh reči« (Lk 24,46-48).
9.	P	Tomaž	Apd 4,1-12 Ps 118,1-2.22-27 Jn 21,1-14	Ko je Simon Peter slišal, da je Gospod, si je opasal vrhnje oblačilo, ker je bil gol, in se vrgel v jezero (Jn 21,7b).
10.	S	Engelbert	Apd 4,13-21 Ps 118,1.12.16-17.19.21 Mr 16,9-15	Šla je in to sporočila tistim, ki so bili prej z njim in so žalovali ter jokali (Mr 16,10).
11.	N	2. velikonočna nedelja	Apd 5,12-16 Ps 118,2-4.22-26 Raz 1,9-13.17-19 Jn 20,19-31	Potem je rekel Tomažu: »Položi svoj prst sem in poglej moje roke! Daj svojo roko in jo položi v mojo stran in ne bodi neveren, ampak veren.« Tomaž mu je odgovoril in rekel: »Moj Gospod in moj Bog!« (Jn 20,27-28)
12.	P	Zenon	Apd 4,23-31 Ps 2,1-2.4-5.7-8 Jn 3,1-8	Ponoči je prišel k Jezusu in mu rekel: »Rabi, vemo, da si prišel od Boga kot učitelj; kajti nihče ne more delati teh znamenj, ki jih ti delaš, če ni Bog z njim« (Jn 3,2).
13.	T	Martin	Apd 4,32-37 Ps 93,1-2.5 Jn 3,7-15	»In kakor je Mojzes povzdignil kačo v puščavi, tako mora biti povzdignjen Sin človekov, da bi vsak, ki veruje, imel v njem večno življenje« (Jn 3,14-15).
14.	S	Valerijan	Apd 5,17-26; Ps 34,2-9 Jn 3,16-21	»Kdor pa se ravna po resnici, pride k luči, da se razkrije, da so njegova dela narejena v Bogu« (Jn 3,21).
15.	Č	Helena	Apd 5,27-33; Ps 34,2.9.17-20; Jn 3,31-36	»Kogar je namreč poslal Bog, govori Božje besede, kajti on ne daje Duha na mero« (Jn 3,34).
16.	P	Bernardka	Apd 5,34-42 Ps 27,1.4.13-14 Jn 6,1-15	»Tukaj je deček, ki ima pet ječmenovih hlebov in dve ribi« (Jn 6,9a).
17.	S	Inoncenc	1 Pt 5,5b-14 Ps 89,2-3.6-7.16-17 Mr 16,16-20	»Na bolnike bodo polagali roke in ti bodo ozdraveli« (Mr 16,18b).
18.	N	3. velikonočna nedelja	Apd 5,27-32.40-41 Ps 30,2-4.6.11-13 Raz 5,11-14 Jn 21,1-19	Tisti učencem, ki ga je Jezus ljubil, je rekel Petru: »Gospod je.« Ko je Simon Peter slišal, da je Gospod, si je opasal vrhnje oblačilo, ker je bil gol, in se vrgel v jezero. (Jn 21,7)

19.	P	Leon	Apd 6,8-15 Ps 119,23-24.26-27.29-30 Jn 6,22-29	Ko je množica videla, da tam ni ne Jezusa ne njegovih učencev, so sami stopili v čolne, odpluli v Kafarnaum in iskali Jezusa (Jn 6,24).
20.	T	Marijan	Apd 7,51-60;8,1a Ps 31,3-4.6-8.17.21 Jn 6,30-35	»Božji kruh je namreč tisti, ki prihaja iz nebes in daje svetu življenje« (Jn 6,33).
21.	S	Anzelm	Apd 8,1b-8 Ps 66,2-7 Jn 6,35-40	»Vse, kar mi da Oče, bo prišlo k meni; in kdor pride k meni, ga nikoli ne bom zavrgel« (Jn 6,37).
22.	Č	Aleksander	Apd 8,26-40 Ps 66,8-9.16.20 Jn 6,44-51	»Pri prerokih je zapisano: Vsi se bodo dali poučiti Bogu. Vsak, kdor posluša Očeta in se mu da poučiti, pride k meni« (Jn 6,45).
23.	P	Jurij	Apd 9,1-20 Ps 117,1-2 Jn 6,52-59	»Kajti moje meso je resnična jed in moja kri resnična pijača. Kdor je moje meso in pije mojo kri, ostaja v meni in jaz v njem« (Jn 6,55-56).
24.	S	Fidel	Apd 9,31-42 Ps 116,12-17 Jn 6,60-69	»Gospod, h komu naj gremo? Besede večnega življenja imaš in mi trdno verujemo in vemo, da si ti Sveti, Božji« (Jn 6,68-69).
25.	N	4. velikonočna nedelja	Apd 13,14.43-52 Ps 100,1-3.5 Raz 7,14b-17 Jn 10,27-30	»Moje ovce poslušajo moj glas; jaz jih poznam in hodijo za menoj« (Jn 10,27).
26.	P	Marcelin	Apd 11,1-18 Ps 42,2-3.43,3-4 Jn 10,1-10	»Jaz sem vrata. Kdor stopi skozme, se bo rešil; hodil bo noter in ven in bo našel pašo« (Jn 10,9).
27.	T	Cita	Apd 11,19-26 Ps 87,2-7 Jn 10,22-30	»Dela, ki jih opravljam v imenu svojega Očeta, ta pričajo o meni« (Jn 10,25b).
28.	S	Peter	Apd 12,24-25;13,1-5a Ps 67,2-3.5-6.8 Jn 12,44-50	»Jaz sem prišel kot luč na svet, da nihče, kdor veruje vame, ne ostane v temi« (Jn 12,46).
29.	Č	Katarina	Apd 13,13-25 Ps 89,2-3.21-22.25.27 Jn 13,16-20	»Resnično, resnično, povem vam: Kdor sprejme tistega, ki ga pošljem, mene sprejme; kdor pa mene sprejme, sprejme tistega, ki me je poslal« (Jn 13,20).
30.	P	Jožef	Apd 13,26-33 Ps 2,6-11 Jn 14,1-6	Jezus mu je dejal: »Jaz sem pot, resnica in življenje. Nihče ne pride k Očetu drugače kot po meni« (Jn 14,6).

MAJ 2010

1.	S	Jožef	1 Mz 1,26-31;2,1-3 Ps 90,2-4.12-14.16 Mt 13,54-58	»Ali ni to tesarjev sin? Ali ni njegovi materi ime Marija, njegovim bratom pa Jakob, Jožef, Simon in Juda?« (Mt 13,55)
2.	N	5. velikonočna nedelja	Apd 14,21b-27 Ps 145,8-13 Raz 21,1-5a Jn 13,31-33a.34-35	»Po tem bodo vsi spoznali, da ste moji učenci, če boste med seboj imeli ljubezen« (Jn 13,35).
3.	P	Filip in Jakob	1 Kor 15,1-8 Ps 19,2-5 Jn 14,6-14	»Kar koli boste prosili v mojem imenu, bom storil, da bo Oče poveličan v Sinu« (Jn 14,13).
4.	T	Florijan	Apd 14,19-28 Ps 145,10-13.21 Jn 14,27-31a	»Vendar naj svet spozna, da ljubim Očeta in da delam tako, kakor mi je naročil Oče« (Jn 14,31a).
5.	S	Juta	Apd 15,1-6 Ps 122,1-5 Jn 15,1-8	»Jaz sem trta, vi mladike. Kdor ostane v meni in jaz v njem, ta rodi obilo sadu, kajti brez mene ne morete storiti ničesar« (Jn 15,5).
6.	Č	Domink	Apd 15,7-21 Ps 96,1-3.10 Jn 15,9-11	»Kakor je Oče mene ljubil, sem tudi jaz vas ljubil. Ostanite v moji ljubezni!« (Jn 15,9)
7.	P	Gizela	Apd 15,22-31 Ps 57,8-12 Jn 15,12-17	»Niste vi mene izvolili, ampak sem jaz vas izvolil in vas postavil, da greste in obrodite sad in da vaš sad ostane« (Jn 15,16a).
8.	S	Bonifacij	Apd 16,1-10 Ps 100,2-3.5 Jn 15,18-21	»Vse to vam bodo delali zaradi mojega imena, ker ne poznajo tistega, ki me je poslal« (Jn 15,21).
9.	N	6. velikonočna nedelja	Apd 15,1-2.22-29 Ps 67,2-6.8 Raz 21,10-14.22-23 Jn 14,23-29	»Mir vam zapuščam, svoj mir vam dajem. Ne dajem vam ga, kakor ga daje svet. Vaše srce naj se ne vznemirja in ne plaši« (Jn 14,27).
10.	P	Job	Apd 16,11-15 Ps 149,1-6.9 Jn 15,26-27;16,1-4a	»In to bodo počeli, ker niso spoznali ne Očeta ne mene« (Jn 16,3).
11.	T	Estela	Apd 16,22-34 Ps 138,1-3.7-8 Jn 16,5-11	»Toda govorim vam resnico: za vas je bolje, da grem; kajti če ne grem, Tolažnik ne bo prišel k vam; če pa odidem, vam ga bom poslal« (Jn 16,7).

12.	S	Leopold	Apd 17,15.22-34;18,1 Ps 148,1-2.11-14 Jn 16,12-15	»Še veliko vam imam povedati, a zdaj ne morete nositi« (Jn 16,12).	6.	N	10. navadna nedelja	1 Kr 17,17-24 Ps 30,2,4-6.11-13 Gal 1,11-19 Lk 7,11-17	Ko jo je Gospod zagledal, se mu je zasmilila in ji je rekel: »Ne jokaj!« (Lk 7,13)
13.	Č	Vnebohod	Apd 1,1-11 Ps 47,2-3.6-9 Heb 9,24-28;10,19-23 Lk 24,46-53	Medtem ko jih je blagoslavljal, se je odmaknil od njih in se vzdignil v nebo (Lk 24,51).	7.	P	Robert	1 Kr 17,1-6 Ps 121,1-8 Mt 5,1-12	»Blagor čistim v srcu, kajti Boga bodo gledali« (Mt 5,8).
14.	P	Bonifacij	Apd 18,9-18 Ps 47,2-3.6-7 Jn 16,20-23a	»Tudi vi ste zdaj žalostni. Toda spet vas bom videl in vaše srce se bo veselilo in veselja vam nihče ne bo vzel« (Jn 16,22).	8.	T	Medard	1 Kr 17,7-16 Ps 4,2-5.7-8 Mt 5,13-16	»Takó naj vaša luč sveti pred ljudmi, da bodo videli vašo dobra dela in slavili vašega Očeta, ki je v nebesih« (Mt 5,16).
15.	S	Zofija	Apd 18,23-28 Ps 47,2-3.8-10 Jn 16,23b-28	»Oče sam vas ima rad, ker imate tudi vi mene tako radi in trdno verujete, da sem prišel od Boga« (Jn 16,27).	9.	S	Primož	1 Kr 18,20-39 Ps 16 Mt 5,17-19	»Ne mislite, da sem prišel razvezat postavo ali preroke; ne razvezat, temveč dopolnit sem jih prišel« (Mt 5,17).
16.	N	7. velikonočna nedelja	Apd 7,55-60 Ps 97,1-2.6-7.9 Raz 22,12-14.16-17.20 Jn 17,20-26	»Naj svet spozna, da si me ti poslal in da si jih ljubil, kakor si ljubil mene« (Jn 17,23).	10.	Č	Bogumil	1 Kr 18,41-46 Ps 65,10-13 Mt 5,20-26 Ezk 34,11-16	»Spravi se hitro s svojim nasprotnikom« (Mt 5,25a).
17.	P	Jošt	Apd 19,1-8 Ps 68,2-7 Jn 16,29-33	»Na svetu imate stisko, toda bodite pogumni: jaz sem svet premagal« (Jn 16,33b).	11.	P	Srce Jezusovo	Ps 23,1-6 Rim 5,5b-11 Lk 15,3-7	In ko jo najde, jo vesel zadene na rame (Lk 15,5).
18.	T	Janez	Apd 20,17-27 Ps 68,10-11.20-21 Jn 17,1-11a	»Razodel sem tvoje ime ljudem, katere si mi dal od sveta. Tvoji so bili, pa si jih dal meni in so se držali tvoje besede« (Jn 17,6).	12.	S	Srce Marijino	1 Kr 19,19-21 Ps 103,1-4.8-9.11-12 Lk 2,41-51	In njegova mati je vse, kar se je zgodilo, shranila v svojem srcu (Lk 2,51).
19.	S	Urban	Apd 20,28-38 Ps 68,29-30.33-36 Jn 17,11b-19	»Ne prosim, da jih vzameš s sveta, ampak da jih obvaruješ hudega« (Jn 17,15).	13.	N	11. navadna nedelja	2 Sam 12,7-10.13 Ps 32,1-2.5.7.11 Gal 2,16.19-21 Lk 7,36-8,3	»Zato ti povem: Odpuščeni so njeni mnogi grehi, ker je močno ljubila« (Lk 7,47a).
20.	Č	Bernardin	Apd 22,30;23,6-11 Ps 16,1-2.5.7-11 Jn 17,20-26	»In razodel sem jim tvoje ime in jim ga bom razodeval, da bo ljubezen, s katero si me ljubil, v njih in bom jaz v njih« (Jn 17,26).	14.	P	Valerij	1 Kr 21,1-16 Ps 5,2-3.5-6.7 Mt 5,38-42	»Če te kdo prosi, mu daj, in če si hoče kaj sposoditi od tebe, mu ne pokaži hrbta« (Mt 5,42).
21.	P	Krištof	Apd 25,13-21 Ps 103,1-2.11-12.19-20 Jn 21,15-19	»Gospod, ti vse veš, ti veš, da te imam rad.« Jezus mu je rekel: »Hrani moje ovce!« (Jn 21,17b).	15.	T	Vid	1 Kr 21,17-29 Ps 51,3-6.11.16 Mt 5,43-48	»Jaz pa vam pravim: Ljubite svoje sovražnike in molite za tiste, ki vas preganjajo« (Mt 5,44).
22.	S	Marjeta	Apd 28,16-20.30-31 Ps 11,4-5.7 Jn 21,20-25	Jezus mu je dejal: »Če hočem, da ostane, dokler ne pridem, kaj ti to mar? Ti hodi za menoj!« (Jn 21,22).	16.	S	Gvido	2 Kr 2,1.6-14 Ps 31,20-21.24 Mt 6,1-6.16-18	»Tako bo tvoja miloščina na skrivnem, in tvoj Oče, ki vidi na skrivnem, ti bo povrnil« (Mt 6,4).
23.	N	Binkošti	Apd 2,1-11 Ps 104,1.24.29-30.34 Rim 8,8-17 Jn 14,15-16.23b-26 Raz 12,1.3a.7-12a.17	»Če me ljubite, se boste držali mojih zapovedi« (Jn 14,15).	17.	Č	Gregor	Ps 48,1-14 Ps 97,1-7 Mt 6,7-15	»Če namreč odpustite ljudem njihove prestopke, bo tudi vaš nebeški Oče vam odpustil« (Mt 6,14).
24.	P	Marija Pomagaj	Ps Raz 15,3b-4 Gal 4,4-7 Mr 10,28-31	»Glej, mi smo vse zapustili in šli za teboj« (Mr 10,28b).	18.	P	Marko	2 Kr 11,1-4.9-18.20a Ps 132,11-14.17-18 Mt 6,19-23	»Kjer je namreč tvoj zaklad, tam bo tudi tvoje srce« (Mt 6,21).
25.	T	Beda	1 Pt 1,10-16 Ps 98,1-2.3ab.3cd-4 Mr 10,28-31	Peter pa mu je začel govoriti: »Glej, mi smo vse zapustili in šli za teboj« (Mr 10,28).	19.	S	Romuald	2 Krn 24,17-25 Ps 89,4-5.29-34 Mt 6,24-34	»Ne skrbite za jutri, kajti jutrišnji dan bo skrbel sam zase« (Mt 6,34).
26.	S	Filip	1 Pt 1,18-25 Ps 147,12-15.19-20 Mr 10,31-45	»In zasmehovali ga bodo, pljuvali vanj, ga bičali in umorili, toda po treh dneh bo vstal« (Mr 10,34).	20.	N	12. navadna nedelja	Zah 12,10-11 Ps 63 Gal 3,26-29 Lk 9,18-24	Nato jim je rekel: »Kaj pa vi pravite, kdo sem?« (Lk 9,20a).
27.	Č	Avguštin	1 Pt 2,2-5.9-12 Ps 100,2-5 Mr 10,46-52	Odvrgel je svoj plašč, skočil pokonci in pohitel k Jezusu (Mr 10,50).	21.	P	Alojzij	2 Kr 17,5-8.15a.18 Ps 60,3-5.12-13 Mt 7,1-5	»Ne sodite, da ne boste sojenil!« (Mt 7,1).
28.	P	German	1 Pt 4,7-13 Ps 96,10-13 Mr 11,11-25	Učil je in jim rekel: »Ali ni pisano: Moja hiša naj se imenuje hiša molitve za vse narode ...« (Mr 11,17a).	22.	T	Janez	2 Kr 19,9b-11.14-21.31-35a.36 Ps 47 Mt 7,6.12-14	»Kako ozka so vrata in kako tesna je pot, ki vodi v življenje, in malo jih je, ki jo najdejo« (Mt 7,14).
29.	S	Maksim	Jud 1,17.20-25 Ps 63,2-6 Mr 11,27-33	... in so mu rekli: »S kakšno oblastjo to delaš?« (Mr 11,28a)	23.	S	Jožef	2 Kr 22,8-13;23,1-3 Ps 60,3-5.12-13 Mt 7,1-5	»Ne sodite, da ne boste sojenil!« (Mt 7,1).
30.	N	Sveta Trojica	Prg 8,22-31 Ps 8,4-9 Rim 5,1-5 Jn 16,12-15	»Vse, kar ima Oče, je moje, zato sem vam rekel: Iz mojega jemlje in vam bo oznanjal« (Jn 16,15).	24.	Č	Rojstvo Janeza Krstnika	Iz 49,1-6 Ps 139,1-3.13-15 Apd 13,22-26 Lk 1,57-66.80	Otrok pa je rasel in se kreplil v duhu. In živel je v puščavi do dne, ko je nastopil pred Izraelom (Lk 1,80).
31.	P	Obiskanje Device Marije Srce Marijino	Sof 3,14-18a Ps Iz 12,2-6 Lk 1,39-56	Ko je Elizabeta zaslišala Marijin pozdrav, se je dete veselo zganilo v njenem telesu. Elizabeta je postala polna Svetega Duha (Lk 1,41).	25.	P	Viljem	2 Kr 25,1-12 Ps 137,1-6 Mt 8,1-4	Jezus je iztegnil roko, se ga dotaknil in rekel: »Hočem, bodi očiščen!« (Mt 8,3a).

JUNIJ 2010

1.	T	Marija, Mati Cerkev	1 Kor 1,18-25 Ps 90,2-4.14.16 Mr 12,13-17	Jezus pa jim je rekel: »Dajte cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je Božjega!« in zelo so se mu čudili (Mr,12,17).
2.	S	Marcelin	2 Tim 1,1-3.6-12 Ps 123,1-2 Mr 12,18-27	»Ni pa Bog mrtvih, ampak živih« (Mr 12,27a).
3.	Č	Sv. Rešnje Telo	1 Mz 14,18-20 Ps 110,1-4 1 Kor 11,23-26 Lk 9,11b-17	Dejal jim je: »Dajte jim vi jesti« (Lk 9,13a).
4.	P	Kvirin	2 Tim 3,10-17 Ps 119,157.160.161 Mr 12,35-37	In velika množica ga je rada poslušala (Mr 12,37a).
5.	S	Bonifacij	2 Tim 4,1-8 Ps 71,8-9.14-17 Mr 12,38-44	»Resnično, povem vam: Ta uboga vdova je vrgla več kot vsi, ki so metali v zakladnico« (Mr 12,43b).

26.	S	Vigilij	Žal 2,10-14.18-19 Ps 74,1-4.5-7.20-21 Mt 8,5-17	Stotnik pa mu je odgovoril: »Gospod, nisem vreden, da prideš pod mojo streho, ampak samo reci besedo in moj služabnik bo ozdravljen« (Mt 8,8).
27.	N	13. navadna nedelja	1 Kor 19,16b.19-21 Ps 16,1-2.5.7-11 Gal 5,1.13-18 Lk 9,51-62	Ko so potovali, mu je med potjo nekdo rekel: »Za teboj bom hodil, kamor koli pojdeš« (Lk 9,57).
28.	P	Irenej	Apd 3,1-10 Ps 19,2-5 Gal 1,11-20 Jn 21,15-19	»Gospod, ti vse veš, ti veš, da te imam rad« (Jn 21,17b).
29.	T	Peter in Pavel	Apd 12,1-11 Ps 34; 2 Tim 4,6-8.17-18 Mt 16,13-19	»Jaz pa ti povem: Ti si Peter in na tej skali bom sezidal svojo Cerkev in vrata podzemlja je ne bodo premagala« (Mt,16,18).
30.	S	Prvi mučenci rimske Cerkev	Am 5,14-15.21-24; Ps 50 Mt 8,28-34	Pastirji pa so zbežali, odšli v mesto in sporočili vse, tudi o obsedencih (Mt 8,33).

In vzel je kruh, se zahvalil, ga razlomil, jim ga dal in rekel: »To je moje telo, ki se daje za vas. To delajte v moj spomin.« 20 Prav tako je po večerji vzel tudi kelih in rekel: »Ta kelih je nova zaveza v moji krvi, ki se preliva za vas.

Lk 22, 19-20

SLAVIM TE, TELO IN KRI!

*Pri zadnji večerji si hotel ostati z nami, Gospod,
ker Ti ne ustvarjaš sirot in zapuščenih prijateljev,
ti ne ljubiš pomotoma in mimogrede,
ti si popolna Bližina in trajna Zvestoba!
Zato si razlomil kruh in blagoslovil vino,
da bi mi ne živeli več sami, ločeni, sprti,
v sebičnost zaprti,
da bi na tvoji Trti ostali kot žive mladike.*

*Zakaj je toliko razdrtih družin in ranjenih domov?
Zakaj so veleblagovnice polne in cerkve vse bolj prazne,
zakaj iščemo veselje brez Stvarnika veselja?
Tiho, potrpežljivo žari hostija v monštranci.
Bog čaka, da se naslonimo na njegove prsi.
Vedno znova nam daje svoje resnično telo,
vedno znova nam ponuja svojo čisto Kri,
da bi mi ne umirali na obroke, brez evharistije,
v naglici življenja, ko ni več časa za pogovor in TI.*

*Slavim Te, Jezusovo telo in Kri!
Molim Te v pozabljenih tabernakljih,
z mrzlih oltarjev Te jemljem v dlani.
Ljubim Te v ljubljenih, v duhu utrujenih,
ki ne zmorejo več verovati,
da boš Ti do konca sveta edina opora
in edino zdravje našega življenja!*

Nataša Ahčin